A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

2006. június 7.

a Németország által a borászati szövetkezetek üzletrészeinek megszerzéséhez nyújtott állami támogatásról

(az értesítés a C(2006) 2070. számú dokumentummal történt)

(Csak a német nyelvű szöveg hiteles)

(2007/57/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 88. cikke (2) bekezdésére,

azt követően, hogy az érintett feleket az említett cikknek [1] megfelelően felkérte észrevételeik megtételére, és ezen észrevételek figyelembevételével,

mivel:

I. ELJÁRÁS

(1) A Bizottság szolgálatainak írásos megkeresésére 2001. április 19-én kelt levélben értesítették a Bizottságot az intézkedésről. Mivel az intézkedést ebben az időpontban már végrehajtották, a támogatást áthelyezték a nem bejelentett támogatások jegyzékébe (NN 32/01 sz. támogatás).

(2) Kiegészítő információkat továbbítottak a 2002. február 13-i keltezésű, 2002. február 18-án beérkezett levélben, a 2002. július 5-i keltezésű, 2002. július 9-én beérkezett levélben és a 2002. december 5-i keltezésű, 2002. december 10-én beérkezett levélben. 2002. június 25-én ezen felül egy megbeszélésre került sor a Mezőgazdasági Főigazgatóság épületében.

(3) A Bizottság 2003. október 2-án kelt levelében (SG (2003) D/232035) értesítette Németországot azon határozatáról, hogy az említett intézkedés ellen megindítja az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdésében előírt eljárást (C 60/2003 sz. támogatás).

(4) A Bizottság eljárás kezdeményezéséről szóló határozatát kihirdették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* [2]. A Bizottság felhívta az érdekelt feleket, hogy a szóban forgó támogatással kapcsolatban tegyék meg észrevételeiket.

(5) A Bizottság a 2003. november 18-i keltezésű, 2003. november 25-én beérkezett levélben, a 2003. december 23-i keltezésű, 2004. január 5-én beérkezett levélben, és a 2004. február 12-i keltezésű, 2004. február 17-én beérkezett levélben megkapta az érintett felek, illetve a támogatást nyújtó német regionális hatóságok észrevételeit.

(6) Németország 2003. november 5-én kelt, 2003. november 6-án beérkezett levelében továbbította észrevételeit a Bizottsághoz.

(7) Németország 2005. március 7-én kelt, 2005. március 9-én beérkezett levelében kiegészítő észrevételt továbbított a Bizottsághoz, amelyben az intézkedés értékelését kérte az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a mezőgazdasági és halászati ágazatban a csekély összegű (*de minimis*) támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2004. október 6-i 1860/2004/EK bizottsági rendelet [3] 5. cikke szerint.

II. A TÁMOGATÁS LEÍRÁSA

II.1. Az intézkedés megnevezése

(8) Bortermelők üzletrész-szerzéséhez nyújtott támogatás Rheinland-Pfalzban.

II.2. Jogalap

(9) Az intézkedést az alábbi 4 irányelv alapján hajtják végre:

A borászati szövetkezetbe belépő bortermelők segítésére a *Bernkastel-Wittlich* járás pénzeszközeiből nyújtott támogatásról szóló támogatási irányelv.

A borászati szövetkezetbe / termelői csoportba belépő bortermelők segítésére a *Cochem-Zell* járás pénzeszközeiből nyújtott támogatásról szóló támogatási irányelv.

A borászati szövetkezetbe / termelői csoportba belépő bortermelők segítésére a *Trier-Saarburg* járás pénzeszközeiből nyújtott támogatásról szóló támogatási irányelv.

Schweich helyi önkormányzati társulás közleménye a borászati szövetkezetbe / termelői csoportba belépő bortermelők segítésére Trier-Saarburg járás által nyújtott támogatás megemeléséről.

[1] HL C 267., 2003.11.6., 2. o.

[2] Lásd az 1. lábjegyzetet.

[3] HL L 325., 2004.10.28., 4. o.

(10) Bernkastel-Wittlich járási igazgatás irányelve egy adott szövetkezet, a *Moselland* szövetkezet üzletrészeinek vásárlásához irányoz elő támogatást. Cochem-Zell járási igazgatás irányelvei hasonló rendelkezéseket tartalmaznak, ami a gyakorlatban azt eredményezte, hogy kizárólag a *Moselland* szövekezet üzletrészeit támogatták. Trier-Saarburg járási igazgatás és Schweich helyi önkormányzati társulás irányelvei nem egy konkrét vállalkozásra irányulnak, hanem általánosságban a szövetkezetekre ill. termelői csoportokra, amelyeket a német piacszerkezetről szóló törvény szerint elismertek.

II.3. **Az intézkedés célja**

(11) Az intézkedés célja a termelői csoportok által összegyűjtött szőlő arányának megnövelése és a szabadon értékesíthető, azaz nem termelői csoportokon keresztül eladott hordós bor arányának a csökkentése volt, annak érdekében, hogy a hordós bor piacán stabilizálódjanak az árak. Egyúttal hosszú távú cél volt a pincegazdaságban, különösen a Mosel-Saar-Ruwer bortermelő vidék kis borászataiban az egyéni gazdaságok termelőkapacitásainak megszüntetése.

(12) A támogatással a borászati szövetkezetekn ill. termelői csoportok (a továbbiakban: termelői csoportok) üzletrészeinek megszerzési költségét részben megtérítették a borászati üzemek számára. A támogatást akkor kapta meg a bortermelő, ha vállalta, hogy a kérelem beadásától számított 5 éven át megtartja az üzletrészeket. Továbbá az üzemnek az általa művelt szőlőültetvénnyel együtt be kellett lépnie a termelői csoportba és az összes megtermelt szőlőt ill. mustot vagy bort le kellett adnia a termelői csoportnak. Ezenkívül pincegazdasági létesítményei bezárására kötelezték a borászati üzemet.

II.4. **A támogatás költségvetése**

(13) A támogatást közvetlen támogatás és tőkepiaci hitelek kamattámogatása formájában nyújtották.

(14) Egy üzletrész megvásárlásának költsége rendszerint 293,99 EUR volt. Amennyiben egy üzletrész költsége csökkent, a támogatást is arányosan csökkentették.

(15) Az alábbi támogatásokat nyújtották üzletrészenként:

Járás ill. község	1-5 üzletrész megszerzése esetén	Ezen felül részenként	Maximális támogatás újonnan belépő üzemenként
Bernkastel-Wittlich	76,69 EUR	38,35 EUR	766,94 EUR
Cochem-Zell	76,69 EUR	76,69 EUR	Nincs felső határ
Trier-Saarburg	76,69 EUR	38,35 EUR	766,94 EUR
Schweich	51,13 EUR	—	255,65 EUR

(16) Schweich helyi önkormányzati társulás támogatásait Trier-Saarburg járás kifizetésein felül (kumulatív módon) teljesítették.

(17) Cochem-Zell járásban az üzletrészek megvásárlására felvett bármely hitel esetén 4,95 %-os mértékig, legfeljebb négy éves időszakon keresztül nyújtottak kamattámogatást.

(18) 2000-ben a következő kifizetéseket teljesítették a termelői csoportok részére:

Járás ill. község	Moselland borászati szövetkezet	Moselherz termelői csoport	Mosel Gate termelői csoport
Bernkastel-Wittlich	44 022 EUR	- EUR	- EUR
Cochem-Zell	20 171 EUR	- EUR	- EUR
Trier-Saarburg	51 270 EUR	6 990 EUR	7 631 EUR
Schweich	16 975 EUR	3 390 EUR	5 011 EUR
ÖSSZESEN	132 438 EUR	10 380 EUR	12 642 EUR

(19) 2000-ben összesen 155 460 eurót fizettek ki. Az intézkedést a járási igazgatások ill. Schweich község eszközeiből finanszírozták.

II.5. **Az intézkedés időtartama**

(20) Az intézkedés időtartama Cochem-Zell járásban 4 év volt (2000–2003). A többi támogatási program a 2000-es évre korlátozódott.

II.6. **Kedvezményezettek**

(21) A támogatást közvetlenül a termelői csoportoknak fizették ki, akik az üzletrészeket csökkentett áron értékesítették az újonnan belépő bortermelők és borászati üzemek számára.

(22) Az adott járás bortermelői és borászati üzemei így alacsonyabb költségekkel juthattak hozzá a termelői csoport üzletrészeihez.

(23) A termelői csoportok az intézkedés segítségével növelni tudták saját tőkéjüket és biztosították a nyersanyagbeszerzést.

II.7. **A hivatalos vizsgálati eljárás megindításának indokai**

(24) Egy előzetes vizsgálat alapján az intézkedés a borászati üzemeknek és termelői csoportoknak nyújtott működési támogatásnak minősül, amely nem összeegyeztethető a közös piaccal. A Bizottság ezért hivatalos vizsgálati eljárást kezdeményezett.

III. AZ ÉRDEKELT FELEK ÉSZREVÉTELEI

III.1. Az intézkedéssel szemben benyújtott panaszok

(25) A Bizottság szolgálataihoz panaszt nyújtottak be a szóban forgó támogatási program bevezetésével összefüggésben. A panaszos felhívta a figyelmet arra, hogy a támogatás segítségével egyes bortermelők kedvezőbb áron juthattak hozzá a helybeli termelői csoportok üzletrészeihez. A tőkeemelés előnye mellett a termelői csoportok ezáltal a nyersanyagbeszerzést is biztosították a must és a nyersborok esetében. A versenytársak hátrányt szenvednek a must és a nyersborok beszerzését illetően.

III.2. Az érdekelt felek észrevételei a hivatalos vizsgálati eljárás keretében

(26) Az érintett felek, illetve a támogatást nyújtó német regionális hatóságok észrevételeikben kihangsúlyozták az elengedhetetlen szerkezetváltás támogatásának szükségességét egy kétezer éves, meredek lejtőn folytatott szőlőművelést végző szőlőtermesztő vidéken, amelynek megőrzése óriási jelentőséggel bír a turizmus és a gasztronómia számára. Az intézkedés a termelési kapacitások megszüntetését szolgálja. Továbbá kérték az 1860/2004/EK rendelet alkalmazását.

IV. NÉMETORSZÁG ÉSZREVÉTELEI

(27) Németország észrevételeiben kihangsúlyozta az elengedhetetlen szerkezetváltás támogatásának szükségességét egy kétezer éves, meredek lejtőn folytatott szőlőművelést végző szőlőtermesztő vidéken, melynek megőrzése óriási jelentőséggel bír a turizmus és a gasztronómia számára. A támogatás célja a bortermelők és borászati üzemek hátrányainak kiegyenlítése volt, amelyeknek meg kellett szüntetniük pincekapacitásaikat a termelői csoportnak történő ötéves leadási kötelezettség teljesítése érdekében és ezért a támogatás bezárási intézkedésként indokolt.

(28) Kiegészítő észrevételeiben Németország az 1860/2004/EK rendelet alkalmazását kérte.

V. A TÁMOGATÁS ÉRTÉKELÉSE

KPSZ

(29) Az EK-Szerződés 36. cikke alkalmazandó a bortermelésre és -feldolgozásra, amelyek a borpiac közös5 szervezéséről szóló, 1999. május17-i 1493/1999/EK tanácsi rendelet ([4]) hatálya alá tartoznak.

(30) Németország és az érdekelt felek észrevételei alapján a bortermelők és a borászati üzemek gazdasági nehézségei az értékesítési lehetőségek terén lezajló szerkezetváltásnak voltak köszönhetőek. A hordós bor forgalmazása a megszokott módon, saját pincészeti létesítmények használata mellett egyre nehezebbé vált. A piac vagy nyersanyagot (szőlőt vagy frissen préselt mustot) vagy minőség- és piacorientált borokat igényelt. Magánvállalatok is köthettek volna hasonló szerződéseket a borászati üzemekkel és átvállalhatták volna forgalmazási kockázataikat.

(31) Ebben az összefüggésben a (12) bekezdésben leírtak szerint a regionális hatóságok viselték a borászok termelői csoportjaiban az üzletrészek megvásárlása költségeinek egy részét. Az érintett termelői csoportok üzletrészeinek megvásárlóit arra kötelezték, hogy teljes megművelt területüket bevigyék a termelői csoportba és az összes szőlőt ill. mustot és bort leadják a termelői csoportnak. A borászati üzemeknek kötelezettséget kellett vállalniuk, hogy öt éven át megtartják az üzletrészeket, ami végeredményét tekintve a pincegazdasági létesítmények bezárásának felelt meg. A termelői csoportok – szemben a bortermeléssel és borforgalmazással foglalkozó más vállalatokkal – biztosítani tudták a nyersanyagok beszerzését a bortermelők és borászati üzemek azon kötelezettségének köszönhetően, hogy minden általuk termelt szőlőt ill. mustot és bort öt éven keresztül le kell adniuk a termelői csoportnak (lásd fent a II.2. szakaszt).

(32) A termelői csoportokat erősítő strukturális intézkedésnek minősül a termelői csoportok előnyben részesítése azáltal, hogy a borászati üzemek ígéretet tettek az összes szőlő ill. must és bor leadására valamint saját pincészetük bezárására. E termelői csoportok biztosított beszerzési előnye – ha csak önmagában nézzük – az 1493/1999/EK rendelet 39. cikkében foglalt célokkal összhangban lévő piacújjászervezési intézkedés kihatásaként igazolható.

Állami Támogatás

(33) Az 1493/1999/EK rendelet 71. cikkének (1) bekezdése szerint

„Ha e rendelet másként nem rendelkezik, a Szerződés 87., 88. és 89. cikkét kell alkalmazni az e rendelet hatálya alá tartozó termékek előállítására és kereskedelmére."

(34) A 71. cikk (2) bekezdése szerint

„A II. cím II. fejezete (A szőlőtermő területek termelésből való végleges kivonásáért járó támogatások) *nem akadályozza meg nemzeti támogatás nyújtását az említett cím céljaihoz hasonló célok eléréséhez. Mindazonáltal az (1) bekezdést alkalmazni kell az ilyen támogatásokra."*

(35) Az EK-Szerződés 87. cikke (1) bekezdése értelmében az állami, vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy

([4]) HL L 179., 1999.7.14., 1. o.,A legutóbb a 2165/2005/EK rendelettel (HL L 345., 2005.12.28., 1. o.) módosított rendelet.

bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, tilos, amennyiben az befolyásolja a tagállamok közötti kereskedelmet.

(36) A szóban forgó támogatási rendszert a német Rheinland-Pfalz tartomány járásainak és egy községének a közpénzeiből finanszírozták. A támogatás alkalmas a verseny torzítására ([5]) és a tagállamok közötti kereskedelem befolyásolására ([6]).

V.1. A bortermelők és borászati üzemek üzletrészszerzéshez nyújtott támogatásból és kamattámogatásból eredő előnye

(37) Rheinland-Pfalz egyes bortermelői és borászati üzemei a regionális hatóságok támogatásával jutottak hozzá termelői csoportok üzletrészeihez, vagyis alacsonyabb árat fizettek az üzletrészekért (lásd fent a (15) bekezdést). Az üzletrészek szokásos árából levont összeget normális körülmények között nekik kellett volna kifizetniük. Ezért ez közvetlen gazdasági előnyt jelent az érintett vállalkozások számára, amelyet közpénzekből finanszíroztak.

(38) Az egyes bortermelőknek és borászati üzemeknek az említett vásárlásokhoz (lásd fent (17) bekezdés) nyújtott 4,95 %-ig terjedő kamattámogatások szintén gazdasági előnyt jelentenek e mezőgazdasági termelőknek, amelyet közpénzekből finanszíroztak.

(39) Ezért az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése alkalmazandó.

(40) Alább (V.3. szakaszban) történik annak az ellenőrzése, hogy a fent említett kedvezmény esetében alkalmazandó-e a mezőgazdasági ágazatban nyújtott állami támogatásokra vonatkozó közösségi iránymutatások ([7]) (a továbbiakban: mezőgazdasági iránymutatások) 9. pontja a kapacitásmegszüntetéshez nyújtott támogatások vonatkozásában.

V.2. A termelői közösségek előnye

(41) A Bizottság megerősíti a hivatalos vizsgálati eljárás megkezdéséről szóló levelében foglalt véleményét, miszerint a termelői csoportokat előnyben részesítették az üzletrészeik felvásárlásához a bortermelőknek és borászati üzemeknek nyújtott támogatással. Az üzletrészek megszerzéséhez nyújtott támogatás egyes elismert termelői csoportokra korlátozódott (lásd fent a (10) bekezdést). A bortermelőknek és borászati üzemeknek öt évig meg kellett tartaniuk az üzletrészeket.

(42) A német hatóságok szerint elkerülhetetlen volt a borpiac szerkezetváltása. Habár a bortermelők vásárolhattak volna üzletrészeket termelői csoportokban, mert az ár nem volt nagyon magas, ez a szerkezetváltás nem történt meg, míg el nem indult a regionális és helyi hatóságok támogatási programja.

(43) A termelői csoportok – a bortermeléssel és borforgalmazással foglalkozó más vállalkozásokkal összehasonlítva – meg tudták emelni tőkéjüket és likviditásukat és további bevételekre tettek szert az üzletrészeiket csökkentett áron vagy kamattámogatás segítségével megszerző további üzlettársak belépésével. A termelői csoportok további előnye a bortermelők azon kötelezettségéből származott, hogy az üzletrészek támogatott megvásárlásához kapcsolódóan az összes szőlőt ill. mustot és bort le kellett adniuk, valamint be kellett zárniuk pincegazdasági létesítményeiket.

(44) Célszerű az Európai Bíróság C-156/98 *Bizottság kontra Németország* ügyben ([8]) hozott ítéletének 26. pontjára hivatkozni:

„Az EstG 52 § -ának (8) bekezdésében említett vállalkozásoknak közvetetten nyújtott előny a tagállam adóbevételeiről való lemondásában valósul meg, mely adóbevételekre normál esetben szert tett volna, mivel e lemondás révén a befektetők lehetőséget kaptak arra, hogy a vállalkozásokban adóügyileg kedvezőbb feltételek mellett jussanak részesedéshez.”

(45) Ezt az ítéletet megerősítette az Elsőfokú Bíróság T-93/02 sz., *Confédération nationale du Crédit mutuel kontra Európai Közösségek Bizottsága* ügy ([9]) 95. pontja:

„… [Az] egy vállalkozás javára állami eszközökből finanszírozott intézkedés fennállásának megállapításához nem szükséges, hogy ez a vállalkozás a közvetlen kedvezményezett legyen. Az EK-Szerződés 87. cikke (2) bekezdésének a) pontjából az következik ugyanis, hogy az egyes fogyasztóknak nyújtott szociális jellegű támogatás az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése hatálya alá eshet. Egy tagállam adóbevételekről való lemondása is magában foglalhatja állami eszközök közvetett áramlását, amely az adókedvezményben közvetlenül részesülőktől eltérő gazdasági szereplők javára adott támogatásnak minősíthető (vö. a Bíróságnak a C-156/98. sz. Németország kontra Bizottság ügyben 2000. szeptember 19-én hozott ítélete, EBHT 2000, I-6857, 24-28. pont).”

(46) A fent idézett ítélkezési gyakorlat fényében a Bizottság úgy dönt, hogy a bortermelők és borászati üzemek számára egyes termelői csoportok üzletrészeinek megvásárlásához és legalább öt éven keresztüli megtartásához nyújtott támogatás a termelői csoport tőkéjének növekedéséhez vezetett, ami egyéb esetben nem történt volna meg. Ilyen üzletrészek állami támogatással történő megvásárlása az állami eszközök termelői csoportoknak való közvetett jutattását jelenti. A termelői csoport tőkéjének ebből

([5]) Az Európai Bíróság ítélkezési gyakorlata alapján ha egy állami támogatás megerősíti egy vállalkozás versenypozícióját, az általánosságban a verseny torzításának minősül olyan konkurens vállalkozásokkal szemben, amelyek nem kapnak ilyen támogatást (C-730/79. sz. ügy, *Philip Morris*, EBHT 1980, 2 671. o., 11. és 12. pont).

([6]) A németországi agrártermékek közösségen belüli kereskedelme bor esetében 10 364 000 millió hektoliter import, és 1 881 900 millió hektoliter export volt 1999-ben. Rheinland-Pfalz vonatkozásában nem állnak rendelkezésre külön adatok (forrás: Statistisches Bundesamt (német statisztikai hivatal)).

([7]) HL C 232., 2000.8.12., 19. o.

([8]) C-156/98 sz. ügy, *Németország kontra Bizottság*, EBHT 2000, I-/6857, 26. pont

([9]) T-93/02 sz. ügy, *Confédération nationale du Crédit mutuel kontra Európai Közösségek Bizottsága*, még nem jelent meg az EBHT-ben, 95. pont.

következő emelkedése közvetett gazdasági előny, amelyet másféle állami támogatásként kell kezelni, mint a bortermelőknek és borászati üzemeknek nyújtott előnyt.

(47) Ezért az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése alkalmazandó.

V.3. Az EK-Szerződés 87. cikkének (2) és (3) bekezdése szerinti kivételek

(48) Meg kell vizsgálni, hogy alkalmazandó-e az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése szerinti alapvető támogatási tilalom alóli valamely kivétel ill. mentesség.

(49) A rendelkezésre álló információk alapján az EK-Szerződés 87. cikke (2) bekezdése és (3) bekezdésének a), b) és d) pontja szerinti kivételek nem alkalmazhatók, mivel sem

— az olyan térségek gazdasági fejlődésének előmozdítására nyújtott támogatás, ahol rendkívül alacsony az életszínvonal vagy jelentős az alulfoglalkoztatottság, sem

— valamely közös európai érdeket szolgáló fontos projekt megvalósításának előmozdítására vagy egy tagállam gazdaságában bekövetkezett komoly zavar megszüntetésére nyújtott támogatás, vagy

— a kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás, ha az a Közösségen belüli kereskedelmi és versenyfeltételeket nem befolyásolja a közös érdekkel ellentétes mértékben, esete nem áll fenn.

(50) Az egyetlen esetleg alkalmazható kivételt a 87. cikk (3) bekezdésének c) pontja képezi.

A bortermelőknek és borászati üzemeknek nyújtott támogatás összeegyeztethetősége

(51) 2002. február 13-án kelt levelükben a német hatóságok azt javasolták, hogy a szóban forgó intézkedés a mezőgazdasági iránymutatások 9. pontja alapján kerüljön megítélésre.

(52) A 9. pont alapján támogatás nyújtható termelési kapacitás megszüntetéséhez, ha koherens a termelési kapacitások csökkentéséről szóló más közösségi szabályozással és teljesülnek a következő feltételek:

a) A támogatást az érintett ágazat általános érdekében kell nyújtani és időben korlátozottnak kell lennie.

b) A kedvezményezettnek megfelelő ellenszolgáltatást kell nyújtania, amely rendszerint az érintett termelési létesítmények tényleges leselejtezését vagy visszafordíthatatlan bezárását eredményező szilárd és végleges döntés.

c) Kizárható a lehetőség, hogy a támogatás nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentését és szerkezetátalakítását szolgálja.

d) Nem történhet meg a termelési értékveszteség és a jövőbeli jövedelemveszteség túlkompenzálása. A támogatási intézkedések költségeinek legalább felét az érintet ágazat hozzájárulásából kell fedezni, mégpedig vagy önkéntes hozzájárulásokkal vagy kötelező befizetésekkel.

e) Nem nyújtható olyan támogatás, amely befolyásolhatja a közös piacszervezés mechanizmusait.

Az a) ponthoz Az ágazat általános érdekében

(53) A támogatás a mezőgazdasági termelés koncentrációja révén láthatóan pozitív hatást fejt ki, és a hordós bor piacán az árak bizonyos mértékű stabilizálódásához vezetett. A támogatás Rheinland-Pflaz három járására és egy községére korlátozódott. Bernkastel-Wittlich járási igazgatás irányelve egy adott szövetkezet, a *Moselland* szövetkezet üzletrészeinek vásárlásához irányzott elő támogatást. Cochem-Zell járási igazgatás irányelvei hasonló rendelkezéseket tartalmaztak, ami a gyakorlatban azt eredményezte, hogy kizárólag a *Moselland* szövekezet üzletrészeit támogatták. Trier-Saarburg járási igazgatás és Schweich helyi önkormányzati társulás irányelvei nem egy konkrét vállalkozásra irányultak, de olyan szövetkezeteket ill. termelői csoportokat támogattak, amelyeket a német piacszerkezetről szóló törvény szerint elismertek. A bortermeléssel vagy borkereskedelemmel foglalkozó magánvállalatok, amelyek nem feleltek meg a fent nevezett rendelkezéseknek, nem vehettek részt az intézkedésben. A programot négy év maximális időtartamra korlátozták.

(54) A mezőgazdasági iránymutatások 9.6. pontja értelmében a kapacitásmegszüntetésre irányuló támogatási programokat az érintett ágazat minden résztvevője számára hozzáférhetővé kell tenni. A fentiek alapján ez a feltétel nem tekinthető teljesítettnek. A Bizottság ezenkívül panaszt kapott egy piaci szereplőtől, aki felhívta a figyelmet arra, hogy meghatározott szövetkezetek támogatása ezen intézkedés keretében semmiképp sem a borágazat általános érdeke, mivel a magánvállalatok, amelyek bortermeléssel vagy borkereskedelemmel foglalkoztak, nem tudtak részt venni az intézkedésben.

A b) ponthoz Ellenszolgáltatás

(55) A német hatóságok közölték, hogy a támogatás esetében a borászati üzemek termelési kapacitásainak megszüntetését célzó intézkedésről van szó. Ezt azzal indokolták, hogy a mezőgazdasági termelők kötelezték magukat az összes szőlő ill. must és bor termelői csoportokhoz való leadására, és a pincegazdaság területén hosszú távra megszüntették saját kapacitásaikat.

(56) A mezőgazdasági iránymutatások 9.2. pontja értelmében akkor engedélyezhető a kapacitásleépítés támogatása, ha azt az ágazat szerkezetváltására irányuló, egyértelműen meg-

határozott célokkal és ütemtervvel rendelkező program keretében tervezik. A szóban forgó intézkedést egy ilyen szerkezetátalakítási program felállítása nélkül hajtották végre.

(57) A mezőgazdasági iránymutatások 9.4. pontja értelmében a kedvezményezettnek elegendő ellenszolgáltatást kell nyújtania, amely rendszerint az érintett termelőkapacitások tényleges leselejtezésére vagy visszafordíthatatlan bezárására vonatkozó szilárd és végleges döntés. A kedvezményezettnek jogilag kötelező erejű kötelezettséget kell vállalnia arra, hogy a bezárás végleges és visszavonhatatlan. A német hatóságok közölték, hogy a bortermelők nem tettek jogilag kötelező erejű ígéretet saját kapacitásaik bezárására. A bortermelés tekintetében a szőlő, must és bor leadásának kötelezettsége egyet jelent a kapacitások bezárásával, de csak arra az ötéves időszakra, amelyre a kötelezettség kiterjed. A Bizottság ezért megállapítja, hogy ez a feltétel nem teljesül.

A c) ponthoz Nnehéz helyzetben lévő vállalkozásoknak nyújtott támogatás kizárása

(58) Ez a feltétel nincs egyértelműen rögzítve a támogatási irányelvekben.

A d) ponthoz A túlkompenzáció kizárása és az ágazat hozzájárulása

(59) A mezőgazdasági iránymutatások 9.6. pontja meghatározza, hogy a támogatás összege szigorúan a vagyon értékvesztésének kiegyenlítésére korlátozódik, amihez hozzáadódik a vagyon értékének 20 %-át nem meghaladó ösztönző kifizetés. A mezőgazdasági iránymutatások 9.7. pontja továbbá úgy rendelkezik, hogy az ilyen jellegű támogatási intézkedések költségeinek legalább felét az érintett ágazat hozzájárulásaiból kell fedezni, mégpedig vagy önkéntes hozzájárulással, vagy kötelező befizetésekkel.

(60) A német hatóságok nem nyújtottak be pontos számításokat a borászati üzemek vagyona értékvesztésének mértékéről (ha egyáltalán volt ilyen). Ezért jelenleg nem zárható ki, hogy a veszteségek túlkompenzálása megtörtént, és hogy a támogatás meghaladja a támogatási intézkedés tényleges költségeinek 50 %-át. Ezért a Bizottság e feltételeket nem teljesítettnek tekinti.

Az e) ponthoz Közös piacszervezés

(61) A támogatási program nem befolyásolja a borpiac közös szervezésének céljait.

(62) Mivel a bortermelőknek és borászati üzemeknek nyújtott támogatás a fent nevezett okokból nem összeegyeztethető a mezőgazdasági iránymutatások 9. pontjával, működési támogatásnak tekintendő, amely összeegyeztethetetlen a közös piaccal.

(63) Nem alkalmazható más indok az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján.

A termelői csoportoknak nyújtott támogatás összeegyeztethetősége

(64) Ami a termelői csoportokat illeti, a Bizottság kedvezően viszonyul olyan termelői csoportok megalakításához az agrárszektorban, amelyeket mezőgazdasági termelők hoznak létre a kínálat koncentrációja és a termelés piaci igényekhez történő hozzáigazítása érdekében. Támogatás nyújtható egy ilyen szervezet megalapításához (a mezőgazdasági iránymutatások 10.5. pontja) vagy a tevékenységi kör új termékekre vagy új ágazatokra történő jelentős mennyiségi kiterjesztése esetén (a mezőgazdasági iránymutatások 10.6. pontja). Jelen esetben ezen feltételek egyike sem teljesül.

(65) A mezőgazdasági iránymutatások 10.8. pontja értelmében a termelői csoportoknak nyújtott, nem közvetlen alapítási költséget jelentő támogatásokat, így például a befektetéseket, az ilyen jellegű támogatások szabályai szerint kell kezelni. Mivel a jelenlegi intézkedés csak a termelői csoportok tőkéjének emelését jelenti, ez nem befektetés, ezért ez a pont nem képezi az összeegyeztethetőség értékelésének alapját.

(66) A fenti okokból következően a termelői csoportoknak nyújtott támogatás nem összeegyeztethető a mezőgazdasági iránymutatások 10. pontjával. Így ez a támogatás működési támogatásnak minősül, amely összeegyeztethetetlen a közös piaccal.

(67) Nem alkalmazható más indok az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján.

V.4. **A termelői csoportoknak és borászati üzemeknek nyújtott de minimis támogatás**

(68) A Bizottság tapasztalata azt mutatja, hogy az alacsony összegű támogatások bizonyos feltételek mellett nem tartoznak az EK-Szerződés 87. cikke (1) bekezdésének hatálya alá.

(69) Az 1860/2004/EK rendelet alapján a támogatások, amelyek a teljes támogatási összegnek az éves mezőgazdasági termelési érték 0,3 %-ára való korlátozása mellett nem lépik túl három éven belül kedvezményezettenként a 3 000 eurót, nem befolyásolják a tagállamok közötti kereskedelmet, nem torzítják a versenyt, nem is fenyegetnek ezzel, ezért nem esnek az EK-Szerződés 87. cikke (1) bekezdésének hatálya alá.

(70) Az 1860/2004/EK rendelet 5. cikke értelmében ez a hatálybalépés előtt folyósított támogatásokra is érvényes, ha az 1. és 3. cikk feltételei teljesülnek.

(71) Az 1. cikk az alkalmazást a mezőgazdasági ágazatra korlátozza. A támogatás a bor forgalmazását érinti. Nem áll fenn az 1. cikk a)–c) pontjában foglalt korlátozás.

(72) Ezért ezek az intézkedések 3 000 euro összeghatárig nem minősülnek támogatásnak, nem teljesül ugyanis az EK-Szerződés 87. cikke (1) bekezdésében foglalt összes feltétel. A kettős számlálás elkerülése érdekében ez a határ csak a borászati üzemek szintjén alkalmazandó.

(73) A Bizottság a fent leírt indokok alapján megállapítja, hogy az üzletrészek megszerzéséhez nyújtott támogatás 3 000 euro összeghatárig nem minősül támogatásnak, ha az 1860/2004/EK rendelet feltételei teljesülnek. A kedvezményezett bortermelők és borászati üzemek szintjén minden ezt a küszöbértéket túllépő összeg teljességében támogatásnak minősül.

VI. KÖVETKEZTETÉSEK

(74) A Bizottság megállapítja, hogy az ezen intézkedés keretében nyújtott támogatások és kamattámogatások működési támogatásnak minősülnek, amelyek nem tartoznak a támogatás általános tilalma alóli mentességek egyike alá sem, ezért összeegyeztethetetlenek a közös piaccal. A Bizottság azt is megállapítja, hogy Németország a szóban forgó intézkedést jogellenesen hajtotta végre.

(75) Ha egy jogellenesen nyújtott állami támogatás a közös piaccal összeegyeztethetetlennek tekinthető, a megállapítás természetes következménye a visszatérítés, a támogatás nyújtása előtti versenyhelyzet lehetőség szerinti helyreállítása érdekében.

(76) A határozat a szóban forgó programot érinti és a visszatérítéssel együtt az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet ([10]) 14. cikkének megfelelően azonnal végrehajtandó.

(77) A bortermelők és borászati üzemek, valamint a termelői csoportok közvetlen és közvetett előnyben részesítésének megszüntetése érdekében, ugyanakkor azonban a támogatás kettős számlálásának elkerülésére Németország azoktól a vállalkozásoktól követeli vissza a támogatást, amelyeknek az állami forrásokat kifizették. A termelői csoportok támogatásvisszatérítési kötelezettsége nem érinti azt a lehetőséget, hogy a bortermelőknek és borászati üzemeknek legfeljebb 3 000 euro értékben nyújtott segély nem minősül támogatásnak az EK-Szerződés 87. cikke (1) bekezdésének értelmében, amennyiben teljesülnek az 1860/2004/EK rendelet feltételei. A kedvezményezett bortermelők és borászati üzemek szintjén minden ezt a küszöbértéket túllépő összeg teljességében támogatásnak minősül és visszatérítendő azon termelői csoport által, amelynek az üzletrészeit a végső kedvezményezett megszerezte.

([10]) HL L 83., 1999.3.27., 1. o. A 2003-as csatlakozási okmánnyal módosított rendelet.

(78) Ez a határozat nem érinti az érintett termelői csoportok lehetőségét arra, hogy a bortermelőktől és borászati üzemektől megfelelő összeget követeljenek, vagy egyéb jogorvoslati lehetőséggel éljenek, ha ilyen lehetőség a nemzeti jog alapján fennáll.

(79) Cochem-Zell járásban a kamattámogatás tekintetében a bortermelők és borászati üzemek által visszatérítendő támogatás a nekik juttatott kamattámogatás mértékének felel meg. A bortermelők és borászati üzemek támogatásvisszatérítési kötelezettsége nem érinti azt a lehetőséget, hogy a bortermelőknek és borászati üzemeknek legfeljebb 3 000 euro értékben nyújtott segély nem minősül támogatásnak az EK-Szerződés 87. cikke (1) bekezdésének értelmében, amennyiben teljesülnek az 1860/2004/EK rendelet feltételei. A kedvezményezett bortermelők és borászati üzemek szintjén minden ezt a küszöbértéket túllépő összeg teljességében támogatásnak minősül és teljes mértékben visszatérítendő.

(80) Ez a határozat nem érinti az érintett bortermelők és borászati üzemek azon lehetőségét, hogy egyéb jogorvoslati lehetőségekkel éljenek a termleői csoportokkal szemben, amennyiben a nemzeti jog alapján iylen lehetőség fennáll.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A termelői csoportok üzletrészeibe való befektetéshez a bortermelők és borászati üzemek számára nyújtott közvetlen támogatás vagy kamattámogatás formájában és a termelői csoportoknak nyújtott közvetlen támogatás formájában megvalósuló állami támogatási program, amelyet a Németországi Szövetségi Köztársaság az EK-Szerződés 88. cikke (3) bekezdését megsértve jogellenesen hajtott végre, a 2. cikk sérelme nélkül összeegyeztethetetlen a közös piaccal.

2. cikk

Az 1. cikkben említett, a Németországi Szövetségi Köztársaság által a kedvezményezetteknek nyújtott intézkedések nem minősülnek támogatásnak, ha teljesülnek az 1860/2004/EK rendeletben foglalt feltételek.

3. cikk

1. E határozat dátumától számított két hónapon belül a Németországi Szövetségi Köztársaságnak tájékoztatnia kell az állami támogatási program alkalmazásában érintett minden borászati üzemet és termelői csoportot a Bizottság határozatáról, miszerint az 1. cikkben említett állami támogatási program összeegyeztethetetlen a közös piaccal.

2. A Németországi Szövetségi Köztársaság megtesz minden szükséges intézkedést az 1. cikkben említett és jogellenesen a kedvezményezetteknek nyújtott támogatás borászati üzemek általi, vagy adott esetben termelői csoportok általi visszatérítése érdekében, a 2. cikk vagy az ebből következő, nemzeti jog

szerinti igények sérelme nélkül. A Németországi Szövetségi Köztársaság e határozatról szóló értesítés dátumától számított két hónapon belül tájékoztatja a Bizottságot e kedvezményezettek azonosságáról, az egyenként nyújtott támogatási összegről és az összegek meghatározásához használt módszerről.

3. A visszatérítés késedelem nélkül és a nemzeti jog azon eljárásaival összhangban történik, amelyek lehetővé teszik a határozat azonnali és hatékony végrehajtását.

4. A visszatérítendő támogatás magában foglalja a kamatokat a támogatásnak a kedvezményezett részére való első rendelkezésre bocsátásától a tényleges visszatérítésig tartó teljes időszakra.

5. A kamatokat az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 659/1999/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló, 2004. április 21-i 794/2004/EK bizottsági rendelet V. fejezetének rendelkezéseivel összhangban kell kiszámítani.

4. cikk

A Németországi Szövetségi Köztársaság a határozatról szóló értesítéstől számított két hónapon belül tájékoztatja a Bizottságot a végrehajtásra vonatkozóan már meghozott és tervezett intézkedésekről. Németország ugyanezen időtartamon belül bemutat minden dokumentumot, amely bizonyítja, hogy a jogellenes támogatás kedvezményezetteivel szemben megindították a visszatérítési eljárást.

5. cikk

E határozat címzettje a Németországi Szövetségi Köztársaság.

Kelt Brüsszelben, 2006. június 7-én.

a Bizottság részéről
Mariann FISCHER BOEL
a Bizottság tagja